

BİRKAÇ HITİT KENTİNİN LOKALİZASYONU HAKKINDA

Savaş Özkan SAVAŞ

Bu çalışma Parmanna şehrinin (ve onunla birlikte adı geçen bazı şehirlerin) yeri üzerine bir inceleme olacaktır.*

Şehrin adının geçtiği :

a) KBo X 1 Vs. (Akadça) ____ (Eski Hitit)
KBo X 2 Vs.II (Hititçe)

b) KBo XXII (A.) 242+1003/z____ (Yeni Hitit)
(B.) 13/v

numaralı metinler temel bilgileri içerirken;

- c) KUB XL 6 + XXIII 33 (Yıllık-fragman)
- d) KBo XIII 47 (Yıllık[?]-fragman)
- e) KUB XIV 13 (Şehirler ve tanrıların listesi)
- f) KBo XXXII 184 (Zidanza dönemi Arazi Bağış Belgesi)

numaralı metinler ne yazık ki, ya küçük parçalar halinde ya da içeriği bakımından yardımcı olabilecek nitelikte değildir. Bundan dolayı bizde öncelikle a) ve b) metinlerini inceleyeceğiz. :

a) Hattuşili I'in (bazı yazarlar tarafından)¹ değişik tanımlar altında (adlandırılan) "seferler", "yıllıklar" veya "otobiyografyası"

* Bu konu üzerine dikkatimi çeken ve çalışmalarım sırasında her konuda yardımcı olan hocam Profesör H.Ertem'e içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca C.Günbattı'ya, Ç.Şahin'e, C.Karasu'ya ve H.Yiğitbaşıoğlu'na da teşekkür ederim.

1. "Acts" E.Laroche, A.Goetze, H.C.Melchert,
"Annals" H.ten Cate, H.M.Kümmel, A.Kempinski-S.Koşak, A.Kammenhuber,
F.Cornelius,

'nın Hititçe ve Akadça versiyonları 1957 yılında Boğazköy'de Büyükkale'nin güneydoğusunda kazı çalışmaları esnasında ele geçmiştir. Tabletlerden Akadça olanı tek sütunlu ve hemen tamamı sağlam durumda KBo X 1'de, biraz daha kötü durumda olan iki sütunlu Hititçe versiyonunun ise KBo X 2'de çiviyazılı kopyaları H.G.Güterbock-H.Otten tarafından yayınlanmıştır. KBo X 2'nin devamı olarak diğer Hititçe fragmanlar üzerine çalışmalar E.Laroche tarafından (OLZ 1963, s.27vd.) yapılmıştır.

Akadça ve Hititçe tabletlerin fotoğrafları eşliğinde Akadça nüshasının ilk çevirisi H.Otten tarafından MDOG 91, 1958, s.73-84'te yayınlanmıştır. A.Goetze KBo X'u JCS 16, 1962, s.24-28'de incelemiştir. H.G.Güterbock, JCS 18, 1964, s.1-6'da Hititçe (nüsha) III 32-36 = Akadça (nüsha) Ay. 20-22 satırlarına (Akadlı Sargon dolayısıyla) değinmiştir. O.Carruba, ZDGM Supp. 1/1, 1969, s.231-234 Hitit metinlerinin tarihlenmesi problemleri üzerinde tartışmıştır. Aynı zamanda A.Kammenhuber, KZ 83, 1969, s.264-265,282'de metne değinenler arasındadır. F.Imparati, SCO 13, 1964, s.1-35'te yalnızca Hititçe versiyonunu transkripsiyon-tercüme-yorum olarak detaylı şekilde işlemiştir. Yine F.Imparati-C.Saporetti, SCO 14, 1965, s.40-85'te Hititçe-Akadçası üzerinde birlikte çalışmışlardır. H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.1-22'de bu metinleri (dilbilimsel açıdan da) detaylı olarak incelemiştir. H.J.Houwink ten Cate, *Anatolica* 10, 1983 s.91-109 ve *Anatolica* 11, 1984, s.47-83'te yorum biçiminde ele almıştır. H.M.Kümmel, TUAT 1, 1985, s.455-463'te tercüme vermiştir.

Parmanna: Bu şehrin gerek lokalizasyonu ve gerekse şehir hakkında çeşitli bilgileri bize kazandıran (yukarıda söz konusu edilen) metnin transkripsiyon ve tercümesi şöyledir:

"Autobiography" F.Imparati-C.Saporetti.

[Bu makalede; yapılan "Metin Yorumları" için, bibliyografyada adı geçen çalışmalar dikkate alınmıştır.]

KBo X 2 Vs.I 53-54 - Vs.II 1-10 (Hititçe)

53 [... ^{GIŠ}GIGIR^{MES} ŠA KUR^{URU}]^U Ap-pa-ia
 54 [(hu-ul-li-ia-nu-un) nu GU^{HI A} A-NA UDU^{HI A} A-NA ^{URU}Ták-š]a-
 an-[n]a-ia²

- 1 pí-ra-an ša-ra-a da-aḥ-ḥu-un
 2 nu I-NA^{URU} Pár-ma-an-na an-da-an pa-a-un
 3 ^{URU}Pár-ma-an-na-aš-ma-kán a-pí-e-da-aš A-NA LUGAL^[MES]
 4 SAG.DU-aš e-eš-ta KASKAL^{HI A}-aš-ša-ma-aš a-pa-a-aš
 5 pí-ra-an ták-ša-an-ni-iš-ki-it
 6 [(nu)]-mu-kán ma-aḥ-ḥa-an me-na-aḥ-ḥa-an-da a[-ú-ir]
 7 nu KÁ.GAL^{HI A} EGIR-pa ḥe-še-ir na-aš-z[a a-pí-e-da-ni]³
 8 me-mi-e-ni ne-pí-[š]a-aš^{DU}[TU-uš ŠU-az/it e-ip-ta]⁴
 9 an-da-ma-mu KUR^{URU} Al-ḥa-aš ku-r[u-ri-ia-aḥ-ta]⁵
 10 nu^{URU} Al-ḥa-an ḥar-ni-in-ku-u[n]

2. Hititçe str.53, 54 ve Akadça 26, 27'deki şehir adlarının tamamlanması ve okunuşları için bkz. H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.14 ve ayrıca H.M.Kümmel, TUAT 1, 1985, s.461. ^aTakšana E.Laroche, RHA 69, 1961, s.78'de 'noms relatifs aux sites' altında Hitt. *takšan* 'milieu, moitié'; pl.n. *takšana*, turc. Orta, Ortaköy, etc.' olarak görülmektedir.
3. [apedani] "o" kelimesinin tamamlanması için bkz. F.Imparati, SCO 13, 1964, s.23-24 ile H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.14-15.
4. 8. satırda *memiḥanni/memieni* "olayda/konuda" çok ani gelmektedir. Fakat orijinalinde işaret zamirinin olmaması tercümedeki hatanın neden yapıldığının anlaşılmasına yardımcı olabilir: Akadçada qa-a[s-s]ú işşabat'a dayanarak Hititçede [ŠU-it/az e-ep-ta] olarak restore edilebilir: "o [konuda/ (onların teslim olma kararında)] olayda Göğün Güneş Tanrısı onları elinden tuttu", dikkate alınan bu öneriler için bkz. H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.15-17.
5. F.Imparati Hititçe II 9'u şöyle tamamlamaktadır: *an-da-ma-mu KUR^{URU}Al-ḥa-aš-ma [pa-a-un] "e nel paese della città di Alḥa [andai] = ve Alḥa şehri ülkesine [gittim]"*, bu tamamlama uygun değildir. Kırık olan yerin önünde işaret izlerinin bulunduğu anlaşılmaktadır. (ki, 'pa' olması mümkün görülmemektedir). Enklitik -mu dikkate alınmamış ve KUR^{URU}Alḥaš'da genitiv halde düzenlenerek çevirisi zorlanmıştır. Oysa tamamlama için Akadçadan faydalanılabilir: ^{URU}Alaḥḥa ikkir "Alḥa şehri düşman oldu". Bu da Hititçedeki *ku-r[u-ri-(ia)-aḥ-ta]* 'ya işaret etmektedir, krş. F.Imparati-C.Saporetti, SCO 14, 1965, s.48,49,78,81 ile H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.15-16.

KBo X 1 Vs. 26-30 (Akadça)

26 ...^{GIŠ}GIGIR^{MES}-šu ša KUR^{URU} Ab-ba-ia i-tá-ba-ak

27 x x ub-ra-šu ša^{URU} Ta-ak-ša-na-a GU₄^{HIA}-šu UDU^{HIA} il-ta-aq-qi

28 [ù]^{URU} Pa-ar-ma-an-na SAG.DU-ad LÚ^{MES}-šu-nu<-ti> ir-tú-ub i-ta-ab-bu-la⁶

29 U^{RU}[P]ár-[ma-a]n-na^{GIŠ} KÁ.GAL-šu a-na pa-ni-ia ip-ta-te a-na ba-la-aṭ

30^DUTU qa-a[s-s]ú iṣ-ša-bat^{URU} A-la-aḥ-ḥa ik-ki-ir-ma al-li-ik-ma^{URU} A-la-aḥ-ḥa ú-ḥal-liq-šu

KBo X 2 Vs.I 53-54 - Vs.II 1-10 (Hititçe tercümesi)

53 Appaia ülkesinin arabalı savaşçılarını

54 bozguna uğrattım ve Takšaniia şehrinin sığırlarını (ve) koyunlarını

1 yukarı aldım.

2 Ve Parmanna şehrine girdim.

3 Parmanna onların kral[lar]ına

4 baş idi⁷ ve yolları onların

5 önünde açtı (düzeltilti);⁸

6. A.Goetze, JCS 16, 1962, s. 25'te itappula(m)'ı, atappula(m) olarak okumakta, Dtn'i apālu "cevap" olarak almıştır: "o birbirlerine devamlı olarak cevap verdirtti"; H.C.Melchert, wabālu 'nun Gtn'sinin "yönetmek, idare etmek" anlamında kullanılmasına dikkat çekmiş (bkz.W.von Soden, CAD. abālu A7b altına), böylelikle irtup itappula(m)'ı "yönetir, idare ederdi" olarak okumak istemiştir (Bu Hititçenin anlamına daha direkt yaklaşmakta ve düzensiz vokalizmi ortadan kaldırmaktadır), bkz. H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.15 ve ayrıca F.Imparati-C.Saporetti, SCO 14, 1965, s.84 (n.28).

7. SAG.DU = "baş", "şef" anlamındaki bu kelimenin "başşehir" karşılığında kullanıldığı metin yeri için bkz. A.Goetze, AM, 1933, s.22-23: KBo III 4 Vs.I 32-33: ...nu ŠA KUR^{URU}[G]a-aš-ga ku-i-e-eš SAG.DU^{MES} KUR.KUR^{MES} U^{RU}Ḥa-li-]a-aš (33) [U^{RU}Du-ud-du-uš-ga-aš-ša e-še-ir na-aš GUL-un...: "...ve ben Gaška ülkesinin başşehirleri olan Ḥalila ve Dudduṣga'yı vurdum..."

8. *piran takšannišk* (*takšannišk*): 'sk' formu ("ebene"="ova, düz, düz(gün)lük, düzlemek") bkz. H.Kronasser, EHS, 1966, s.46. E.Laroche, *takšatar/takšann*-. Adj. **takša*- "égal=eşit, düz(gün)lük" BSL 58, 1963, s.68 ve d.n.3;

- 6 [(ve)] beni karşılarında gör[dükleri] zaman,
 7 şehir kapılarını tekrar açılar ve o [konuda/(onların teslim olma kararında)]
 8 olayda Gö[ğ]ün Güneş Ta[nrısı onları elinden tuttu]⁹
 9 fakat Alha ülkesi bana düş[man oldu]
 10 ve Alha şehrini mahvett[im.]

KBo X 1 Vs. 26-30 (Akadça tercümesi)

- 26 ... Abbağa şehrinin arabalı savaşçılarını bozguna uğrattı
 27 Takšana şehri çiftçilerinin (/köylülerinin) sığırlarını ve koyunlarını aldı
 28 [ve] Parmanna şehri o kralların başı idi,
 29 [P]ár[ma]nna şehir kapılarını benim önümde açtı. Ertesi yıl
 30 Güneş Tanrısı on[u e]linden tuttu, Alahğa şehri (bana) düşman oldu. Gittim ve Alahğa şehrini mahvettim.

RHA 28, 1970, s.26'da *takšatar* "plaine(=ova)" thème en -r/n- [KUR^{URU} *Ḫat[raš takšanna uit 'il vint à plaine de [Ḫat]ra'*; ayrıca krş. A.Ünal, THeth. 4, 1974, s.88. Örnek olarak bkz. KUB XV 34 III 52: *nu PA-NI DINGIR^{MES} ḪUR.SAG^{MES}-aš ták-ša-at-ni-iš-<ki>-it-ten 'und vor den Göttern ebnet die Berge ein!'*(='ve tanrıların önünde dağları düzleyiniz' F.Starke, StBoT 31, 1991, s.493 (d.n.1808 ve 1826) vd.'da tüm metin yerleri ile değerlendirmelerini vermiştir: (**takšatar/takšattin*-*n."ebene" ve bizim ö-nemle üzerinde durduğumuz str. 3-5 için '*Jene Könige hatten namlich Parmanna (sc. den König dieser Stadt) als Kopf (=Anführer) und der hatte sie vorher immer wieder zu Kriegszügen zusammengeschlossen'*(='Bu krallar Parmanna'yı (yani bu şehrin kralını) Baş (=Lider) olarak kabul ediyorlardı ve bu kral onları önceden sık sık savaşlara çağırıyordu.)' Yani askeri hareketin amacı bu kralların birliğini temin etmektir, ki bu Ḫattušili I zamanında sürekli yapıyordu. Yine aynı yerin tercümesi için '*Parmanna aber war das Haupt für jene Könige und es ebnete vor ihnen die Wege'* (=Fakat Parmanna o kralların başı idi ve onların önünde yolları düzledi) bkz. H.M.Kümmel, TUAT 1, 1985, s.461.

9. [apedani] "o" kelimesinin restorasyonu emin değildir. Basit bir *memi[ani]/memieni* "(in the affair=) olayda/sözde/işte" çok ani gelmektedir. Akadçadaki *qa-a[s-s]u işşbat*'a dayanarak 8.satır [*ŠU-it/az e-ep-ta*] olarak tamamlanabilir, bunun için bkz. H.C.Melchert, JNES 37, 1978, s.15,16 ve d.n.28.

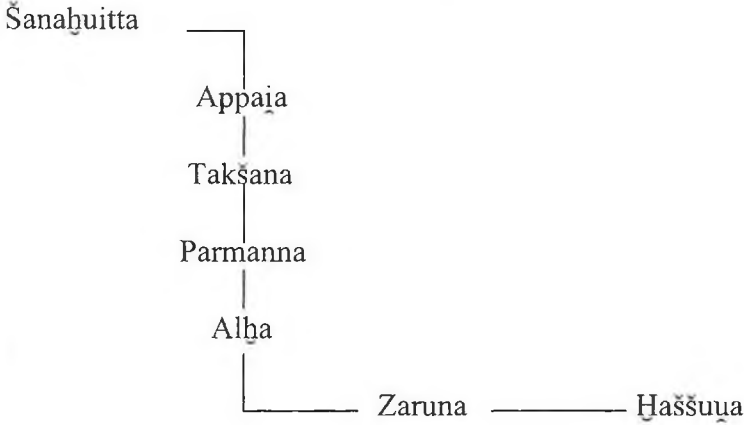
Metinlerin Yorumları:

Burada Akadça tercüme için çıkış noktası olarak Hititçe nüsha dikkate alınması gerekmektedir, çünkü buranın özel bir deyişi (idiomu) var: **“Fakat Parmanna bu krallar arasında şef (yani baş) baş idi; onların önündeki yolları açtı”**. A.Goetze bizim bu pasajımızı en önemli şehir olması dolayısıyla: **“Parmanna şehrinin diğer yerli kralların davranışlarını yönettiği”** anlamında almaktadır. Hititçede, Akadçadaki LÚ^{MES} ‘in LUGAL^[MES] için kullanılması hata değildir. Bu daha ziyade “X şehrin kralı” anlamına gelen LÚ+X (yer adı) çok geniş kullanımı yansıtmaktadır. Hititçede ‘onlar’ anlamına gelen işaret zamiri ‘apedaš’, ‘şunu’ nun da aynı şekilde Akadçada nominativ şekline rağmen, demonstrativ olarak alınması gerekmektedir. Bundan başka ‘onların’ zamiri için hiçbir paralel yoktur. Başka yerlerde olduğu gibi burada da Akadça tekil olarak şehirden bahsetmektedir.

LÚ^{MES}-ŠUNU<TI> bir genetiv olarak algılanabilir ve şöyle tercüme edilebilir.: **“Fakat Parmanna o kralların başı idi”** bu Hititçeye tamamen uymaktadır, fakat irtup itabbula ‘nın hiçbir açık nesnesi olmaması gerektiğini gösterir: **“o hakimdi”**. Başka bir şekilde SAG.DU-ad (qaqqad) yüklemine bir parçası olarak alınabilir ve LÚ^{MES}-SUNU<TI> ikinci cümleye atfedilebilir. **“Fakat Parmanna baş/şef idi, o krallara hükmederdi”**. Hititçe nüshasında **“onlar kapıları açtı”** deyiminde **‘şehirde oturanlar’** kastedilirken; Akadça nüshasında ise **“Parmanna kapılarını benim önümde açtı”** olarak **‘şehir’** kastedilmektedir. Burada; **teslim olmak için Parmanna’nın verdiği kararın akıllıca olduğu ve Güneş Tanrısına bunu sağladığından dolayı da övgü payı verildiği** düşüncesi çıkmaktadır. Bunun da, bu pasajın (içerik bakımından) gerçek anlamı olduğu ve Alha şehrinin sonu ile kıyaslandığı zaman kesinlik kazanmaktadır ki; Alha şehri karşı koyacak kadar büyük bir hata yapmış ve sonucu olarak da mahvedilmişti.

Metinde, yönelinen yerler arasında Şanaquitta’dan sonra aynı yıl içinde Appaja ülkesi (şehir), Takšana, Parmanna, Alha (son

dördü) birbiri ardısıra anılmıştır. Kral bundan sonraki yıl içinde Zaruna'dan aynı güzergahtaki Haşşuua'ya yönelmiştir.:

Metnin başında, ilk seferin Şanaḫuitta¹⁰ şehrine yapıldığı ve başarısız (buna karşın ülkesinin -yani ona bağlı olan yerlerin- mahvedilmiş) olduğu anlaşılmaktadır. O dönemlerde Zalpa, Alalḫa ve Arzaḫa şehirlerine yapılan ataklar, Hatti'yi Hurri tehdidi altında bırakmıştır. Dördüncü yıla denk gelen dönemde yeniden Şanaḫuitta'ya yönelinmiş ve beş ay süren kuşatma sonunda altıncı ayda şehir düşmüştür. Şanaḫuitta şehrinin Eski Asur döneminden adının bilinmesi¹¹; Hattuşili Vasiyetnamesi'nde de¹² kritik olaylarda yer alması ve ancak ikinci güç ve uzun kuşatma sonucunda alınabilmesi ile de ne denli stratejik bir konumda olduğu anlaşılacak-

10. H.Ertem, Dizin, 1973, s.119; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.342'de: A.Goetze=Mecitözü-Amasya arası, F.Cornelius=Siyas dolayında, J.Garstang-O.R.Gurney=Alişar'ın güneyi (von der Osten'in bu bölgede yapmış olduğu yüzey araştırmasında tesbit ettiği bir höyük ile identifiye edilmek istenmektedir). Ayrıca, krş. R.Werner, Bo 18, 1961, s.76.

11. M.T.Larsen, JCS 24, 1972, s.101'de (KTK 10) 'Şanaḫuttum=Şanaḫuitta eşitliği ile diğer metin yerleri için bkz. K.Nashef, RGTC 4, 1991, s.107. Ayrıca Murşili I'in krallığı döneminde Hitit-Hurri olayları için bkz. S.de Martino, Hethitica 11, 1992, s.19-37.

12. Bkz. F.Sommer-A.Falkenstein, HAB, 1938, s.14vd. ve 44.

tadır. Bu dönemden sonra önemini yitirir ancak dini metinlerde adı pasif olarak geçer¹³.

Appiia¹⁴ şehrinin arabalı savaşçıları ile mücadele edilmiş olması akla **arazinin düzlük olabileceği** fikrini getirmektedir. Ardından **Takšana**¹⁵ köylülerinin sığır ve koyunlarını alıp yukarıya bir yere sevkedilişi görülmektedir. Burayı izleyen **Parmanna** ile ilgili ana bilgileri Alha şehri tamamlamaktır → “...Ertesi yıl **Zaruna ülkesine yürüdüm ve Zaruna ülkesini mahvettim ve (sonra) Haşşuua şehrine gittim ve Haşşuualılar benim karşıma savaşmaya geldiler. Halpa ülkesinin askerleri yardım için onların yanındaydı ve bana savaşmaya geldi ve onunla savaşım. Birkaç gün içinde Puruna nehrini geçtim ve Haşşuua ülkesini bir aslan gibi pençelerle bastırdım...**” Haşşuua şehrinin İamhad krallığına bağlı olarak yoğun Hurri baskısı altında bulunduğu ve Hattuşili I’e karşı savaş için Halpa şehri ile işbirliği yaptığı ve coğrafi konumu itibarı ile önemli bir noktada olduğu anlaşılmaktadır. Metnin Hititçe nüshasında **Puruna nehri**, Akadçasmda ise **Adalur dağ** adının geçmesi ilgi çekicidir.

b)

Parmanna şehri için ikinci kaynak;

KBo XXII (A.) 242+1003/z (CTH 824) (Kült seyahati) (Yeni Hitit)
(B.) 13/v

Kült seyahati içerikli bu tablet 1968-1971 yılı kazı sezonlarında I no.lu Tapınağın doğu mağazisinde (K/19, Magazın 13) bu-

13. J.Garstang-O.R.Gurney, (The Geography (of the Hittite Empire), 1959, s.8,10; A.Kempinski-S.Koşak, Tel Aviv 9, 1982, s.108.
14. H.Ertem, Dizin, 1973, s.1; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.386; E.Laroche, RHA 69, 1978, s.26.
15. H.Ertem, Dizin, 1973, s.132; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.386; E.Laroche, RHA 69, 1961, s.78; NH, 1966, s.273; S.de Martino, AoF 22, 1995, s.291. Zaruna, Haşşuua ve Puruna için bkz. O.R.Gurney, Fs S.Alp, 1992, s.216-7.

lunmuştur. Ana parça metnin kopyası 1974'te H.Otten-Chr.Rüster tarafından KBo XXII'de verilmiştir. R.Lebrun, Hethitica 2, 1977, s.17-23'te metin üzerinde çalışma yapmıştır. H.Otten-Chr.Rüster, ZA 72, 1982, s.148-149'da ana metne direkt join olan fragmanı (1003/z) ve duplikat olan bir diğer fragmanı (13/v Vs.II 4vd.) buluşturmuş ve ilk sekiz satırın sadece transkripsiyonunu vermişlerdir.

- 1 [(nu^{LÚ})]^{MEŠ} APIN.LAL MÁŠ.GAL Ú-UL pí-an-zi
 2 [(nu DUG.)]KA.DÙ NAG 12 NINDA.KUR₄.RA pí-an-zi^{URU}Ša-
 at-ti-na-az-ma-aš
 3 [(^{URU}Tap-)]pa-ru-ta^{LÚ}MEŠ APIN.LAL MÁŠ.GAL Ú-UL pí-an-zi
 4 [(nu DU)]G.KA.DÙ NAG NINDA.KUR₄.RA pí-an-zi

- 5 [^{URU}Ta]p-pa-ru-ta-a[z]-ma-aš^{URU} A-an-ni-ia-at-ta pa-iz-zi nu
^{LÚ}MEŠŠU.GI
 6 [MÁŠ].GAL DUG.KA.DÙ NAG 12 NINDA.KUR₄.RA pí-an-zi
 7 [m]a-al-te-[eš]-šar-ši-it¹⁶ QA-TAM-MA^{URU} A-ni-ia-at-ta-az-ma-
 aš
 8 [^{URU}Pár-]ma-an-na pa-iz-zi nu MÁŠ.GAL DUG.KA.DÙ NAG
 12 NINDA.KUR₄.RA pí-an-zi
 9 na-aš-ta 1 MÁŠ.GAL ku-na-an-zi 1 MÁŠ.GAL-ma ha-az-zi-ú-
 ua-aš¹⁷
 10^{URU} Pár-ma-an-na-az-ma-aš x x x^{URU} Pár-mi-in-ni-ta
 11 [p]a-iz-zi nu^{URU} Pár-mi-in-ta¹ 2 MÁŠ.GAL^{LÚ}MEŠ APIN.LAL
^{URU}Ua-at-tar-ua pé-eš-kir
 12 [ki]-nu-na aš Ú-UL pí-an-zi

- 13 [-š]a-an EGIR-pa Ú-UL tar-na-an-z[i]
 14 [^{URU}Pár-mi-in-t]a-az-ma-aš^{URU} A-ti-ḫi-ta pa-iz-z[i]
 15 [nu MÁŠ.GAL DUG.KA.DÙ] NAG 12 NINDA.KUR₄.RA pí-
 an-zi na-aš-t[a 1 MÁŠ.GAL ku-na-an-zi]

16. Bkz. H.G.Güterbock-H.Hoffner, CHD 1983, s.136vd. *malteššar-* tamamlaması için aynı zamanda burada Rs.III 5 ve 9 satırlarını da krş.

17. Str.9 için bkz. J.Puhvel, HED, 1991, s.283.

16 [1 MÁŠ.GAL-*m*]a *ha-az-zi-ú-ya-aš* x[

17 [^{URU} x]^{UR}[^U x *pa-iz-zi*']

Rs.III

2 [^{URU} x ^{URU} x *pa-i*]z-zi
 3 [*-m*]a 3 MÁŠ.GAL
 4 [*2[?] DU*]G.KAŠ 12
 NINDA.KUR₄.RA^{H1A}
 5 [*pi-an-zi ma-al-te-eš-šar-še-i*]t QA-TAM-MA¹⁸

6 [^{URU} x *-az-m*]a-aš ^{URU} *Har-ha-ra-an-da pa-iz-zi*
 7 [^{URU} *Har-h*]a-ra-an-da 2 MÁŠ.GAL *ha-az-zi-ya-aš*
 8 [] TÚG^{H1A} 2 DUG.KAŠ 12
 NINDA.KUR₄.RA^{H1A}
 9 [*pi-an-zi ma-al-te-eš-šar*]-še-it QA-TAM-MA¹⁹

10 [^{URU} x *-az-ma*]-aš ^{URU} *Ma-ya-al-la pa-iz-zi*
 11 []-ya-aš 1 MÁŠ.GAL *ku-na-an-na-aš*
 12 []-x-x TÚG^{H1A} 2 DUG.KAŠ 12 NINDA.KUR₄.RA^{H1A}

KBo XXII 242+1003/z (tercümesi)

13/v

- 1 [(Çiftçiler/Kö)]ylüler keçi vermezler
 2 [(fakat içmek için bir k)]ab *PIHU*-birası (ve) 12 somun ekmek verirler; Şattina şehriden
 3 [(Tap)]paruta şehri çiftçileri keçi vermezler,
 4 [(fakat içmek için bir ka)]b *PIHU*-birası ve 12 somun ekmek verirler.

18. Bkz. burada d.n.16.

19. Bkz. burada d.n.16.

-
- 5 [Ta]pparuta şehrinde[n] Anniyata şehrine gider; ‘Yaşlılar’ (adıla anılan büyücüler)
 6 [ke]çi, içmek için bir kab *PIHU*-birası ve 12 somun ekme verirler
 7 [m]alt[es]sar-ritüel/sunu aynı şekilde Anniyata şehrinden
 8 P[ar]manna şehrine gider; bir keçi, içmek için bir kab *PIHU*-birası ve 12 somun ekme verirler,
 9 sonra bir keçi keserler, fakat bir keçi ritüel için.
 10 Parmanna şehrinden Parminnita şehrine
 11 [g]ider; (eğer) Uattaru şehrindeki çiftçiler Parminnita şehrine 2 keçi vermişlerse
 12 [şi]mdi vermezler.
-

- 13 [o]nu tekrar bırakmazla[r]
 14 o [Parmin(ni)t]a şehrinden Atihita şehrine gide[r];
 15 [bir keçi, içmek için bir kab *PIHU*-birası (ve) 12 somun ekme verirler; sonr[a bir keçi keserler,]
 16 fa[kat bir keçi] ritüel için x[
-

- 17 [o X şehrinden X şeh]rine [gider]

Rs.III

-
- 2 [X şehrinden X şehrine gi]der
 3 [] 3 keçi
 4 [2⁷ kab bira, 12 somun ekme
 5 [verirler, *maltešsar*-ritüel/sunu] aynı şekilde.
-

- 6 [X şehrinden] Harharanda şehrine gider;
 7 [Harh]aranda şehrinde ritüel için 2 keçi
 8 [] kumaşlar, 2 kab bira, 12 somun ekme
 9 [verirler, *maltešsar*-ritüel/sunu] aynı şekilde.
-

- 10 [X şehrinden] Maualla şehrine gider;

- 11 [] bir keçi kesmek için
 12 [] kumaşlar, 2 kab bira, 12 somun ekme[k].

Metnin Yorumu:

KBo XXII 242 (ana) tableti normal olarak hibe takviminde görülen fakat ne yazıkki ismini bilmediğimiz büyük bir bayram için birçok Hatti şehrinde (köyünde) toplanması gereken sunuların bir listesini teşkil eder. Bu gelecek sunular, kısmen değişik şehirlerdeki depolarda bulunan somun ekmeklerden, çöreklerden, bira ve aynı zamanda teke veya koyun gibi hayvanlardan oluşmaktadır. Bu yiyecek ve hayvanların değişik şehirler tarafından bayramı kutlamak için tedarik edilmesi, (örneğin); kralın da içinde bulunduğu devlet büyüklerinin katıldığı şehirden şehire yer değiştiren resmi bir törene neden olmaktadır.

Bu bayramların ve onların neden olduğu hazırlıkların kaynağı eski Anadolu dininde aranmalıdır (; ve bu bayramlar gerçekte Hatti ile sınırlıdır). Diğer yandan yönelmelerin sistematik olarak yapılması, tabletin klasik duktusu ve onun uyumu, bunun Hatti dini geleneğinin bir kolu olan Eski Hitit Krallığında kaleme alınmış bir modelin kraliyet kopyası ile ilişkisi olduğunu göstermektedir²⁰.

Bu tabletin en önemli özelliği bize verdiği yeni coğrafi göstergelerdir. Adları anılan Şattina, Tapparuta, Anniatta, Parmanna, Parminnita, Atihita şehirlerinin aynı yol boyunca bulunduğu; Harharanda ve Maualla şehirlerine de (Rs.III'te) sonrasında gidilmesi, bu şehirlerin Hatti içinde aranması gerektiğini belirtmektedir. Adı geçen yer adlarının 'dilbilim açısından' incelenmesi bunların birçoğunun bölgesel Kapadokya karakterine sahip olduğunu göstermektedir. Merasim alayının Hattuşa'dan yola çıkıp Kızılırmak kavsini içinde yolalması varsayımı gözönüne alınırsa ve şehirlerin birbirinden 20 veya 30 km. uzaklıkta oldukları düşünülürse doğal olarak Şattina Tapparuta, Anniatta, Parmanna, Parminnita ve Atihita şehirlerinin Batı Kapadokya'da Hattuşa'nın güney veya gü-

20. Bkz. R.Lebrun, Hethitica II, 1977, s.22.

ney-doğusunda bulunabilecekleri; Vs.II'nin Hattuša'ya daha yakın olan şehirleri kapsadığı, Rs.III'teki Harḫaranda ve Maḫalla'nın ise dönüş yolunda bulunabileceği, R.Lebrun tarafından adı geçen çalışmasında belirtilmek istenmiştir:

URU^xŠat(t)ina²¹: Šattina şehrinin adı Hititçe ^{GIS}šatta- (bir tarım aleti) sözcüğünden **-na** ya da **-ina** ile türetilebilir; bu geniz sesinin genişleme değeri bilinmez, ancak birçok Kapadokya yer adı ile kişi adının **-na** ve **-ina** ile bittiği anlaşılmaktadır.

URU^xTap(ḫ)aruta²²: Bu şehir adı yalnızca Kült-Envanter metni olan KBo XXXVIII 10 Rs.III 9'da görülmektedir. Bizim metnimizde H.Otten-Chr.Rüster tarafından Vs.II str.3 ve 5'te kırık olan yerde iki kez tesbit edilerek kayda geçmiştir. İsmi gövdesi **tapar-/taparu-/tappar-** Luvicedir.

URU^xAn(n)iiatta²³: 'paizzi' eyleminden önce gelir; bu şehir adı için bir yönelme durumudur. Yer adı çözümlemesi Kapadokya şahıs adlarında **-tta** ile genişlemiş görünen **An(n)iiā-** gövdesini ortaya

21. Bkz. E.Bilgiç, (Die Ortsnamen der Kappadokischen Urkunden), AfO 15, 1945-1951, s.10; H.Kronasser, EHS, 1966, s.183; E.Laroche, NH, 1966, s.330.
22. KBo XXXVIII 10 Rs.III 9 (=Kült Envanter metni) için bkz. L.Rost, MIO 8, 1961, s.195 ve G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.399vd. Bizim metin yerimizin tesbiti için de H.Otten-Chr.Rüster, ZA 72, 1982, s.148-149. Fakat G.del Monte, RGTC 6/2 (Supp.), 1992'de bu şehrin adı ve ilgili metin yeri yoktur. Adın kökünün **Luvice** olarak görülmesi için bkz. E.Laroche, DLL, 1959, s.90 ve 91'de **tappa-**, **tapar-** ve **taparu-** maddeleri; H.Kronasser, EHS, 1966, s.63, 181, 230, 508, 527; H.C.Melchert, CLL, 1993, s.206'da **tappa-**. A.M.Jasink, Quaderni Storici 76, 1991, s.24 ve d.n.34,36 ile krş.: burada, Taparuta ile birlikte anılan Laiuna ve Taramika bulunmaktadır; Laiuna (bir hipotez olarak) belki Karşı-Toroslar bölgesine, belki de Kizzuḫatna'ya yerleştirilebilir' düşüncesi vardır. Tapparuta için aynı zamanda bkz. E.Laroche, Un syncrétisme gréco-anatolien: Sandas=Héraklès, Colloque de Strasbourg 1971, (Paris) 1973, s.108.
23. G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.17; R.Lebrun, Hethitica II, 1977, s.20; E.Laroche, RHA 28, 1970, 22-49; değerlendirmelerimiz için krş. E.Laroche, DLL, 1959, s.27'de **a(n)ni(ya)-**, **anni(ya)-**; H.Kronasser, EHS, 1966, s.192'de **aniyatta** → **aniyat-**; s.254'te **t-Stämme** altında **aniyattan/s**; s.295'te **an-ni-ya-tar** bağlantılarına; H.C.Melchert, CLL, 1993, s.17'de de yine aynı maddelere ve F.Starke, StBoT 31, 1990, s.158,159; ayrıca E.Laroche, NH, 1966, s.32 no.70 ve 71'de şahıs adı **Anniya-** (Azzi kralı ^mAn-ni-ja-aš).

çıkartır, *-tta* ses elemanının işlevini ise kestirmek zordur; örneğin: Durmitta, Išhupitta, Karašmitta yer adlarında veya Anitta özel adında olduğu gibi.

URU Parman(n)a²⁴: Yine yönelme durumunda; anlamı belirsiz *parma-* gövdesi üzerinde *-(n)na-* geniz sesiyle bir genişleme olabilir. Gövdesi benzer yapıda olan diğer yer adlarından Parmaşhapa, Parminašsa, Parminiia, Parmin(ni)ta bulunmaktadır.

URU Parmin(ni)ta²⁵: Kimi Anadolu yer adlarında, örneğin bizim metnimizdeki Atiḫita'da rastlanan *-ta-* ile oluşan genişlemeden + *parminni-* gövdesini çıkartmak olanaklıdır. Str.11'de *-ni-* hecesinin düşmesi ile yapılmış ^{URU}Parmin(ni)ta yazılımı yazıcının atlamasından dolayı olabilir.

24. H.Ertem, Dizin 1973, s.108; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.304-305; G.del Monte, RGTC 6/2 (Supp.), 1992, s.121; R.Lebrun, Hethitica II, 1977, s.20. M.Forlanini, VO 7, 1988, s.152'de (ve d.n.108) Parmanna ve Parminni'ta'yı merkezi Kapadokya'ya yerleştirmek isterken; Parmaşhapa şehrinin *parma-* kökü (*hapa-* "nehir") ile envanter kayıtlarının (KUB XXXVIII 10) benzerlik gösterdiği bir birleşik ada da dikkati çekmiştir. J.Freu, Luwiya, 1980, s.187, 239, 242'de Parminašsa=Prymnesos eşitliğini görmek istemektedir. Parmaşhapa(-aš), *-pa-aš* suffixi (Noun/Adj.+); (=contrastive/ adversative conjunction -enclitic-) olarak Luvice'de görülebilmektedir, bunun için bkz. H.C.Melchert, CLL, 1993, s.161-162; *-ha-pa-(aš)* ise (aynı eser) s.54'te *hāpa/i* 'nehir', **hāpā(i)*- 'sulamak, su', burası için aynı zamanda bkz. F.Starke, StBoT 31, 1990, s.514; E.Laroche, DLL, 1959, s.40,76. Klasik dönem araştırmaları için bkz. J.Sundwall, Kleinasiatiscche Nachträge, SOESOF 26/1, 1950, s.37 ve 38 ile L.Zgusta, Kleinasiatiscche Ortsnamen, 1984, s.484 ve 505'e: "§ 1044 Perminound/a/, Perminod/a/

Pisidia: Apolloni Perminodeon, yani Perminodeis'lilerin Apollonu'na (Ramsay) JHS 8, 1887, 29 N 9 (Kızılağaç); Apolloni Perm[ino]deon olarak tamamlanmış, 228 N 5 (aynı yer); Apolloni Perminoudeon, Basis s.179 N XXX (Isparta'da satın alınmış, büyük olasılıkla Kızılağaç; Robert, Hellenica 7, s.54vd. Apollon'un epiteti ya yer ismiyle biten bir yerde oturanların gen.pl.'na gitmektedir, ya da Perminoudeis, Perminodeis şekli bir kavme işaret etmektedir. Bu kavmin oturduğu yerin ve bölgesinin bulunduğu yerinin Kestel gölünün güneyinde aranması gerekir, (bkz.Harita 389).

§ 1088 Tes Parmounou syngeneias (Robert, Sinuri 44) veya Tei Parmounou sy[n]geneai (aynı eser 9) ile bir yer adından (=ON) ziyade, tanrı adı (=GN) veya kahraman adı (=HN) kastedilmektedir."

25. G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.306; R.Lebrun, Hethitica II, 1977, s.20vd.

^{URU}Uat(t)arua²⁶: KUB XXVI 43 Rs. 30-31'e göre bu şehir Seyhan nehrinin kolu olan Zamantı-Su ile aynı olduğu kabul edilen Hülana nehrinin yakınında olabileceği düşünülmektedir. Uattarua ile ilgili dikkat çeken ilginç bir deyiş ise KBo XII 96 I 14-15'te: “[Eğ]er birisi Lalanta'dan bahsederse su olsun(??), eğer birisi Uattarua'dan bahsederse su olsun(??)” şeklinde geçmektedir.

Rs.III

^{URU}Harharanda²⁷: Yönelme. Bu addan hemen *-(a)nda-* sufixini (sonekini) çıkarmak gerekir ki, bu sufix Anadolu'daki yer ve şahıs isimlerinde sıkça rastlanmaktadır ve bu bölgedeki Hint-Avrupa lehçelerden transtiv (Hititçe) ve intransitiv (Luvice) fiillerin pasiv partikellerini, substantiv ve isim şekline sokulmuş sıfatlarını veya canlı ve cansız isimlerini nitelendirmektedir. Harhara- kökü kırılmış bir tekrarlama gösteren iki heceli bir temel gövde teşkil et-

-
26. H.Ertem, Dizin, 1973, s.159; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.481vd.; H.Th.Bossert, Asia, 1946, s.51'de 'Auf derForrerschen Karte in Klio XXX 1937 ist Wattarwa im Luqqa-Lander lokalisiert; mit welchem Rechte, sei dahingestellt'; J.Garstang-O.R.Gurney, Geography, 1959, s.108,124 (Hülana nehri yakınında olduğunu kabul etmektedirler); E.Laroche, RA 41, 1947, s.226 ve RHA 69. 1961, s.79 ve d.n.27'de *wattarwa*'yı *wattaru-*'nun pl.n. (HW 250) alıp etimolojik incelemesi için E.Forrer, Glotta 26, 1938, s.179vd. vermiştir: *wattar-* kökünü Luvice *wid-* karşılaştırmıştır ve *wattar+wa* durumu üzerinde durmuştur. KBo XII 96 I'deki ilgili satırlar için bkz. E.Neu, StBoT 5, 1968, s.105vd. *uattaru-* “kaynak” ve ilgili diğer literatür için s.106'ya. Wattarwa için ayrıca bkz. M.Forlanini, SMEA 17, 1977, s.222'de “Hülana ülkesinde olduğu ve belki K/Germe'ye (Kerema/mos) eşitlendiği, bir diğer Wattarwa'nın KBo II 1 (II 21) ile Arzawa'ya gönderme yapıldığı ve Sandıklı yakınındaki Otrous ile karşılaştırıldığı; adın Kapadokya kökenli Utruwasu olduğu işaret edilmektedir”. M.Forlanini-M.Marazzi, ASVOA, 1986, 4.3'te Lalanda için: Amorion yakınında (Göme?) uygun görülmektedir. Wattarwa şehri yöneticisinin (= ^{LU}AGRIG) KILAM Bayramını kutladığı metin yeri için (^{URU}Uwattarwa/Wattarwa) bkz. I.Singer, StBoT 28, s.111-112, 242. R.Lebun, Hethitica II, 1977, s.21.
27. G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.86; H.Kronasser, EHS, 1966, s.121; J.Puhvel, HED, 1991, s.142 (ve buradaki ilgili lit.); J.Tischler, HEG, 1977, s.172 (ilgili lit.); H.Otten, RIA 4/2-3, 1970, s.112'de Harhara altına; J.Friedrich, HW, 1952, s.57; R.Lebun, Hethitica II, 1977, s.21; E.Laroche, NH, 1966, s.243 ve 329' *-(a)nd/ta* vb. gibi bitimli isimler için substantiv; Luvice *ura-nt-*, Hititçe *nepiš-ant-*, Luvice *tappaš-anti* örneklerini kırş.

mektedir (örneğin; *Ḥanḥana* ile *Ḥannaḥanna* isminde olduğu gibi). E.Laroche bu cinsten olan adların hemen hepsinin *Ḥatti*'ye ait olduğunu belirtmektedir. *ḥarḥara-* kökü bizi, *Ḥaraḥara/Ḥarḥarna* (IBoT III 75, 8) (belki *Ḥarḥaran*), yer adlarına; aynı zamanda bir Kapadokya özel adı olan *Ḥarḥarana* ve *Ḥatti* orijinli, değişik sıvılar dökmekte kullanılan ^{DUG}*ḥarḥara-*'ya (substantiv-reduplikativ) götürülebilir.

^{URU}*Maualla*²⁸: Yönelme. Bu yer adının analizi; *maḥal* + 'a köksesi 'a' mı eklenebilir yoksa bir *Hattice*⁷ kök olan *maḥa-* + 'ya *-alla-* 'mı eklenebilir?. İkinci hipotez bazı sorunlar getirmektedir; çünkü *Hitit/Luvi* ekli *-alla-* suffixi bir aracı (agent) ekidir ve genelde şahıs adlarında kullanılmış olarak görülür.

Parmanna şehri için
ikinci grup metin verileri :

c)

KUB XL 6 + XXIII 33²⁹ (CTH 4)

str.(7) ^{URU}*Pár-ma-n]a-aš-ma-kán a-pi-[e-da-aš (8) ták-
ša-an-ni-iš-ki]-it nu-mu-kán ma-[aḥ-ḥa-an (9)
n]e-pi-š[a-aš*

str.5'te ise Appaja şehrini mahvettiğinden bahsetmektedir.

d)

KBo XIII 47³⁰ (CTH 211)

28. G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.267; şehrin adının okunuşu için Chr.Rüster, KBo XXII s.xiii'de; 'ku-' olarak okunabilir mi?, önerisini yapmıştır; *-alla-* suffixi için bkz. N.van Brock, RHA 71, 1962, s.112'de 'soit un cheval de quatre ans, soit un cheval de quadrigé' tanımını verirken; krş. E.Laroche, NH, 1966, s.286 ve 329. ^{URU}*Maualla* için krş. Luvice *mawalla'i* E.Laroche, DLL, 1959, s.70'de; *maḥwa-'4* adj. Hitt. *mawalli-* 'épithète de cheval'; H.G.Güterbock-H.Hoffner, CHD, 1983, s.211'de: 'mng.unkn. (*mawalli-chariotry*)'; J.Tischler, HEG, 1990, s.168-169'da: 'Pferd'; H.C.Melchert, CLL, 1993, s.145'te 'four-span'.

29. G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.304.

30. H.Ertem, Dizin, 1973, s.108; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.305.

Pala² ve **Parmanna** şehir adlarının bulunduğu Yıllık² Fragman.

e)

KBo XIV 13³¹ (CTH 40)

Murşili II'nin veba duası metninin IV.versiyonunda şehirler ve tanrılarının sıralandığı satırlar :

(11)...^DLAMMA KARAŞ *ŠA A-BI* ^DUTU^{ŠI} (12) *I-NA*

^{URU}*Ma-ra-aš-ša-an-ti-ja ku-iš* ^D*U-li-li-ja-aš-ši-iš*

(13) *ŠA* ^{URU}*Pár-ma-an-na* ...

“...Maraşantiya şehrindeki majestemin babasının ordusunun koruyucu tanrısı, Parmanna şehrinin tanrı *Ulilijašši*’si...”

(veya aşağıdaki tercüme de mümkün olabilir)³²

“Maraşantiya şehrinde bulunan Parmanna şehrinin (tanrı) *Ulilijašši*’si”

f)

KBo XXXII 184³³

Üzerinde Büyük Kral Zidanza'nın mührünün bulunduğu Arazi Bağış Belgesinde Rs. (2)^{HUR.SAG} *Ša-li-ya-ni pí-[e-ra-an (3)] 10 IKU A.ŠA* ^{URU}*Pár-ma-an-na-aš* şeklinde geçmektedir. Belgede; Şaliyana/i dağının yanı sıra, Kappittara-/Qapitra, Katitimišša-, Munnapta, Ti[-, Anzara, Hupišna ve Hanhan[a şehir adları da geçmektedir.

Lokalizasyonla ilgili metin verilerinin değerlendirilmesi ve sonuç:

a- KUB X 2 Vs.I-Vs.II

Hattuşili I Appaja ülkesinin arabalı savaşçıları bozguna uğratmasının ardından Takşaniya şehrinin koyunlarını ve sığırlarını yukarıya taşıdığını söyler. Hemen sonrasında **Parmanna** şehrine

31. H.Ertem, Dizin, 1973, s.108; G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.305.

32. G.del Monte-J.Tischler, RGTC 6, 1978, s.305.

33. G.del Monte, RGTC 6/2 (Supp.), 1992, s.121; H.Otten-Chr.Rüster, KBo XXXII, 1990, s.VI, Nr.184-5 ve s.XV.

girer (str.2). (str.4-5'te düzeltilen/açılan yollardan bahsedilir). Sonra ise Alha şehri ile bir çarpışma söz konusudur (str.9-10).

- 1- Appaia ve Takšanaia şehirleri alçakta ve düzde bir yerdedir (str.53-1).
- 2- Parmanna şehri de muhtemelen düzlük (veya ovalık) bir konumdadır (str.2-5). Ayrıca şehir surlarla çevrili ve müstahkem bir yerdir.
- 3- Parmanna şehriden sonra Alha şehrine gidilmiştir.

Acıklama : Alha = Malatya ovasının batı ucundaki Roma şehri Arcas (teklif için bkz. → RGTC 6, 1978, s.7).

- 4- Zaruna = Kadirli (teklif için bkz. → ASVOA, 1986, s.4.3).
- 5- Zaruna ülkesinden sonra Haşşuua şehrine gidildiğinde, Haşşuua askerlerine yardım için Halpalı askerler destek vermişlerdir.

Acıklama : a) Haşşuua/Haşşum = Maraş (teklif için bkz. → ASVOA, 1986, s.4.3),

b) Haşşu(ua) = Oğuzeli (G.Antep) (teklif için bkz. → O.Soyal, Fırat Üniv. Ed. Fk. Derg. 1981, s.41).

b- KBo XXII (A.) 242+1003/z
(B.) 13/v

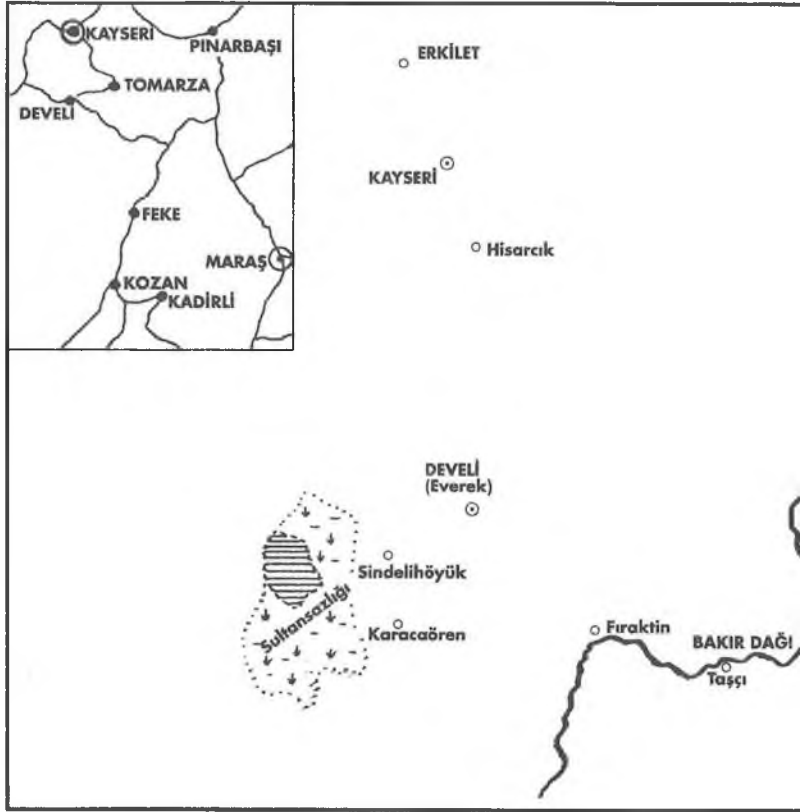
Kralın da içinde bulunduğu kutlama heyetinin geçtiği yerler arasında Şattina, Tapparuta, Anijatta, Parmanna, Parminnita, Uatarua, Harharanda ve Maualla adları geçmektedir. Metinde bu adı geçenlerden hiçbiri için bir coğrafik tanım ve nitelendirme ne yazık ki yoktur. Ancak bunların birbirinden yaklaşık 20 veya 30 km. uzaklıkta ve aynı yol üzerinde olmaları mümkündür. Harharanda ve Maualla şehirleri ise dönüş yolunda olabilir.

1- Uatarua şehrinin bir su kaynağı veya nehir ile yakınlığı ve ilişkisi bulunmaktadır.

Açıklama : a) Uatarua'nın, Seyhan nehrinin kolu olan Zamantı-Su ile eşitlenen Hulana nehrinin yakınında olabileceği (teklif için bkz. → J.Garstang-O.R. Gurney, Geography, 1959, s.108, 124)

b) Hulana ülkesinde olduğu ve belki K/Germe'ye (Kereme/mos) eşitlenebileceği (teklif için bkz. → M.Forlanini, SMEA 17, 1977, s.222)

Sonuç olarak: Parmanna ile birlikte adı geçen bu şehirleri (=köyleri) Kayseri ilinin güney-güneydoğu istikametinde yeralan **Sultansazlığı, Sindelihöyük, Yenice Irmak**'tan başlayarak **Fraktin-Taşçı-İmamkulu-Hanyeri** bölgelerini içine alıp devam eden ve daha kuzeyde **Taçın Deresi** ile **Çörmüşek-Su**'nun buluşup **Zamantı-Su**'ya karıştığı geniş bölgeye lokalize etmeyi teklif ediyoruz.

Harita 1

